

TŘÍDNÍ PŘÍSLUŠNOST A VOLEBNÍ PREFERENCE VOLIČŮ

Třídní příslušnost: dimenze: - výše moci
 - majetek
 - společenská prestiž

To by jako dimenze ušlo, nicméně povšimněte si, že to vlastně není operacionalizace stejné úrovně pojmů. Moc je poněkud obecnější koncept než majetek a prestiž a řekl bych dokonce, že i než třída. Daly by se najít jiné lepší a častěji používané operacionalizace přes pojem „status“

indikátory: - měsíční příjem
 - hodnota movitého a nemovitého majetku
 - vzdělání

Nebylo by špatné, kdyby bylo jasné pro kterou dimenzi stanovujete který indikátor. Pokud to myslíte popořadě, tak příjem asi spíše než o moci vypovídá o majetku, prestiži, kupní síle, či kdoví čem, ale to je ten problém, že moc není dobrá dimenze. Vzdělání by snad ke společenské prestiži šlo, ale dal by se najít i lepší indikátor a koneckonců výše příjmu by taky šla k prestiži. Hodnota movitého a nemovitého majetku je problematická hlavně z toho pohledu že by se těžko zjišťovala, už jen zjistit co kdo má, natož zjistit jakou to má hodnotu – to je v praxi neměřitelné. I nad tím je třeba přemýšlet, když ty indikátory vymyslím, jestli půjdou změřit – kvůli tomu to koneckonců přece dělám..

Volební preference: dimenze: - subjektivní politická orientace

No ale jaká může být? Pravice a levice? Nebo i střed? Nebo ještě něco sofistikovanějšího? To je třeba blíže určit.

- sympatie k politickému programu

indikátory - zamýšlená volba jednotlivých konkrétních politických stran náležejících ke konkrétně orientovanému politickému spektru.

Teoretická hypotéza: Třídní příslušnost ovlivňuje volební preference voličů.

Pracovní hypotéza: Čím vyšší má člověk měsíční příjem, vzdělání, případně hodnotu majetku, tím se zvyšuje pravděpodobnost, že bude při volbách inklinovat k volbě pravicové strany. A naopak- člověk s nižšími příjmy, nižším vzděláním a nižší hodnotou majetku bude ve většině případů volit stranu z levicového politického spektra.

Pokud předpokládáte, že strany se dělí jen na pravé a levé, tak je zbytečné uvádět tu druhou větu, protože logicky vyplývá z té první.

Jedna pracovní hypotéza stanovuje vztah mezi dvěma indikátory, vy tam máte čtyři a tím pádem je vaše hypotéza formulována nejednoznačně. Něco jiného by bylo, kdybyste zkonstruovaly nějaký index, který kombinuje ty tři indikátory (měsíční příjem, vzdělání, případně hodnotu majetku), ale pokud chcete srovnávat každý zvlášť tak prosím tři hypotézy. Proč píšete v pracovní hypotéze o „inklinaci“, když jste předtím operacionalizaci došly k indikátoru „zamýšlené volby“? To nebylo třeba zase zobecnit, ale spíše konkrétněji napsat, kdy a jak člověk tu zamýšlenou volbu vyjádří.

Příčina umístování dětí do ústavní péče a sociální postavení jejich matek

Příčina umístění dítěte v ústavu:

dimenze	- smrt rodičů
	- soudem nařízený pobyt
	- nezáměr matky o dítě
	- delikventní chování dítěte
	- (ne)výchova dítěte

Popravdě řečeno, nečekal jsem, že dále zúžíte záběr výzkumu, ale že spíše vymyslíte ještě další, jiné, dimenze k dětem umístěným do ústavu, jiné dimenze, které to umístění do ústavu popisují, než je příčina umístění. A ty pak rozložíte do dílčích dimenzí, jak jste to udělaly s příčinou umístění, no ale budiž. Mimochodem minule jsem vám psal čeho si myslím, že by to mohly být dimenze a ne že to máte předělat na příčiny.

Zdá se mi, že tak jak to teď máte, tak je vám operacionalizace „Příčiny umístění dítěte do ústavu“ k ničemu. Kdybyste si to napsaly podle struktury, kterou jsem vám minule doporučoval, tak byste to možná také uviděly. (Podívejte se, co jsem vám minule psal.)

1.

Napřed má přijít teoretická hypotéza:

Teoretická hypotéza: Sociální postavení matky je významnou příčinnou v případě umístění dítěte do ústavní péče.

2.

A až od té se odvíjí operacionalizace.

Potřebuje tato teoretická hypotéza operacionalizovat příčiny? Nikoliv, příčina je ten vztah, který testujete, jedna příčina, nemá v tomto případě žádný indikátor, je to typ vztahu, který jste hypoteticky postulovaly. Kdybyste si napsaly zvláště a explicitně své dva teoretické koncepty, tak byste viděly, že to je umístění do ústavu a sociální postavení matky. Na co se rozepisovat o jiných příčinách umístění do ústavu, když jste si už od úplného začátku vymezily, že vás zajímá jen tato jedna? Operacionalizovat jste měly „případ umístění dítěte do ústavní péče“. Tedy jak poznáte, že je umístěné v ústavní péči, je to trochu banální, ale vy jste si to vymyslely. Přesto tam je ještě prostor pro upřesnění, Např.: 1. typ ústavu, 2. dimenze délka umístění, 3. dimenze třeba věk ve kterém bylo dítě umístěno.

Dalo se to samozřejmě dělat i jinak, ale musely byste mít jinou teoretickou hypotézu, třeba: „Sociální postavení matky souvisí s příčinou umístění jejího dítěte do ústavu.“ Všimněte si, že to je rozdíl. Tady je namísto operacionalizovat co jsou příčiny a hledat jejich indikátory, tedy ne počet dětí, ale zcela prakticky jak zjistíte, proč se tam to děcko dostalo? Asi to bude napsané v nějakých papírech. Ale asi byste tuto teoretickou hypotézu s obtížemi teoreticky zdůvodňovaly.

Jenže ono je těžké něco operacionalizovat, když ještě nevíte co, já bych to také nedokázal, a proto jste si měly napřed vymyslet tu teoretickou hypotézu a pak až hledat dimenze.

- indikátory - počet dětí umístěných v kojeneckých ústavech
- počet dětí umístěných v dětských domovech
- počet dětí umístěných ve výchovných ústavech

Co indikují tyto indikátory, Indikují nějakou „příčinu“ z dimenzí vaší operacionalizace? Ne. Indikují nějak fakt umístění dítěte do ústavu, tak jak to máte v teoretické hypotéze? Ne. Tak proč je tady máte?

Sociální postavení matek: dimenze - rodinné zázemí
- socioekonomické faktory to je jako byste řekli „socioekonomické příčiny nebo rovnou „ukazatele“. Tady by měl být trochu více teoretický pojem, třeba „socioekonomický status“, který naznačuje nějaký obecnější rozdíl nebo třeba „deprivace“, ale zásadní chyba to není, můžete to tak i nechat.

- indikátory - vzdělání
- věk
- měsíční příjem
- pochází z úplné/neúplné rodiny
- rodinný stav

Teoretická hypotéza: Sociální postavení matky je významnou příčinnou v případě umístění dítěte do ústavní péče.

Pracovní hypotéza: Čím lepší rodinné zázemí a hodnotu socioekonomických faktorů vykazuje matka, tím je menší pravděpodobnost umístění dítěte do ústavní péče a naopak.

1.

Pracovní hypotéza musí mluvit jazykem indikátorů, „lepší rodinné zázemí“ přeci není váš indikátor? To je dimenze. Na co jste ji operacionalizovaly?

2.

V teoretické hypotéze používáte pojem „případ umístění dítěte do ústavu“ a v pracovní hypotéze jej máte také. Je třeba jej operacionalizovat, viz. komentář výše. Naopak příčiny, které jste operacionalizovaly výše asi těžko udáte, když o nich v teoretické hypotéze nic není.

U toho povinného úkolu si promyslete co jsem vám k němu napsal, ale už jej nemusíte předělávat, ten druhý určitě předělejte. Moc práce to není, protože je to díky hodně konkrétní teoretické hypotéze fakt skoro až banální, ale nenechejte se tím zmást. Když už jste si to tak vybraly, tak to upřesněte a přepracujte tak jak jsem vám napsal. Posílat už to nemusíte, ale můžete to připojit k příštímú úkolu, jestli chcete, abych se na to podíval. Každopádně si to ale zkuste předělat a popřemýšlet nad mým komentářem, protože jinak se vám bude těžko dělat ten projekt ve třetím úkolu.

S pozdravem

Kamil Mareš.